

הרבנות הראשית לישראל THE CHIEF RABBINATE OF ISRAEL

מחלקת הבהינות הארצית

ב"ה

א' אב תשע"ג

מבחן במקוואות

הוראות:

מחברת עם כתב לא קריא לא תיבדק

תשובות ללא מקורות לא תתקבלנה

כל נושא 25 נקודות, ובתוך הנושא הניקוד מחולק שווה בין השאלות

השאלות המסומנות בכוכבית הינן חובה

א. מעינות ענה על 3 שאלות

משנה פרק א': "מעין שמימיו מועטים שרבו עליו מים שאובין שוה למקוה לטהר באשבורן ולמעין לטהר בכל שוה"

משנה פרק ה': "מעין שהיה מושך כנדל ריבה עליו מים והמשיכו הרי הוא כמו שהיה היה עומד וריבה עליו והמשיכו שוה למקוה לטהר באשבורן ולמעין להטביל בו בכל שהוא"

תוספתא: "מעין שמימיו מועטים וריבה עליו והרחיבו מטהר באשבורן ואינו מטהר בזוחלין אלא עד מקום שהיה יכול להלך מתחילתו"

*א. (1) האם יש הבדל בין שתי המשניות הנ"ל. באר את השיטות והפירושים בזה.

(2) האם התוספתא חולקת על המשניות הנ"ל. באר את השיטות והפירושים בזה.

ב. בגמרא נאמר שאבוה דשמואל עשה לבנותיו מקוואות ולא הטבילם בנהרות, באר לכל אחד מהפירושים הנ"ל, מדוע עשה כך.

ג. המשנה בעדויות אומרת שר' צדוק העיד על הזוחלין שרבו על הנוטפין שכשרין ומטהרין בזוחלין, לכל אחד מהשיטות לעיל מה החידוש בעדותו של ר' צדוק.

*ד. מה ההבדל בין רבו נוטפין על הזוחלין לבין רבו שאובין על מ' סאה כשרים לדעת הט"ז, והאם הש"ך חולק עליו, הוכח!

ב. מילוי הבורות הכל חובה

במקוה ישנה בארץ אוצר הגשמים נמצא במקביל לאוצרות ההשקה למיניהם, ולא כנהוג מעליהם, כך שאין דרך טבעית להעביר את המים ולהזרימם לבורות ההשקה. לפניך כמה פתרונות כיצד למלאות את הבורות.

חוזה דעתך ההלכתית לכל אחד מהאפשרויות.

וכמו"צ באיזו אפשרות היית בוחר.

והאם ישנה אפשרות אחרת לדעתך שאותה היית מעדיף.

א. להכניס פיית צינור פלסטיק שאינו מקבל טומאה (כצינור ניקוז של מזגנים) באוצר הגשמים ואת הפיה השניה לכוון לבורות ההשקה לאחר שנשפת את האויר מתוכו וע"י כך זרמו המים מהאוצר לבורות ההשקה ע"פ חוקי הטבע.

ב. להכניס מחדס לאוצר שיצור גלים וע"י כך המים יתנתקו מהאוצר לתוך הבורות.

ג. להקפיא את המים ולהעבירם ידנית או על ידי מנוף לתוך בורות ההשקה ששם יופשרו.

ד. לשפוך יין לתוך האוצרות שישתנה מראה המים ליין ואז להעביר לבורות ההשקה ואחרי כן להוסיף מים שיחזור מראהו למראה המים.

ג. הכשר המים ופסולותם ענה על 3 שאלות

א. מים שלא נופלים ישירות למקוה מדבר המקבל טומאה מה דינם ומהיכן ילפינן דין זה.

ב. כלים שטמאים דרבנן לגבי איזה פסול הם פוסלים את המים ולגבי איזה פסול לא.

ג. איתא "במשנה מטהרין את המקואות העליון מן התחתון והרחוק מן הקרוב כיצד מביא סילון של חרס או של אבר ומניח ידו תחתיו עד שהוא מתמלא מים ומושכו ומשיקו אפילו כשערה ודיו", ולכאורה הרי זה כלי וכיצד אפשר להכשיר עם כלים מים.

ד. איתא בתוספתא: "ר' יוסי אומר זילף בידיו וברגליו ג' לוגין למקוה פסול הוליו עם הקרקע כשר לגיין העובר ממקום למקום וכן שיירא העוברת ממקום למקום וזילפו בידיהם וברגליהם ג' לוגין למקוה כשר ולא עוד אלא אפילו עשו מקוה בתחילה כשר" באר את ג' שיטות הראשונים בביאור התוספתא.

ד. מידות ושיעורים ענה על 3 שאלות

א. אימתי להשקה צריך שפ"ה, אימתי די בשערה, אימתי בכקליפת השום.

ב. שפ"ה האם זהו שיעור בנקב והמים אינם צריכים למלאות את כל הנקב או שזהו דין גם במים שימלאו את כל הנקב.

ג. 1) מ' סאה פחות משהו ונפל עליו מים שאובין פחות מג' לוגין

2) כנ"ל ונפלו עליו ג' לוגין שאובין

3) כולו שאוב ונפלו מי גשמים עליו

4) כ' סאים כשרים ונפלו עליהם כ' סאים שאובים

אימתי מתכשר המקוה בכל אחד מהמקרים.

ד. 1) בכמה צריך להיות כלי מנוקב כדי שלא יפסול מים להיחשב שאובים.

2) והאם יש הבדל בין סוגי הכלים.

3) האם שיעור טהרתו לענין טומאה וטהרה הוא אותו שיעור לענין מקואות.